

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Ammatillinen koulutus kohti tulevaa

Valtakunnallinen ammatillisen koulutuksen seminaari
Mikkeli 6.11.2024
Ylijohtaja Petri Lempinen

Mitä tulevaisuudessa hämmöittää?

- Ammattitaitoa, joka työllistää
- Tekijöitä avoimiin työpaikkoihin
- Parempia oppimistuloksia
- Laadukkaampaa koulutusta
- Nopeammin reagoivaa jatkuvaa oppimista

Talous, työllisyys, politiikka, hallinto

- Talous on alkanut toipua taantumasta, ja kasvu vauhdittuu ensi vuonna. Julkinen talous pysyy kuitenkin alijäämäisenä, ja velka kasvaa edelleen (VM 23.9.2024)
- Työttömyysaste laskee ja työttömien määrä kasvavat edelleen (TEM 22.10.2024), mutta talouskasvun odotetaan parantavan tilannetta
- Teollisuuspoliittinen strategia sekä SOTE:n hyvän työn ohjelma ovat valmisteilla
- TE-palvelujen uudistus tulee voimaan 1.1.2025
- Ulkomaalaislakiin tehtävät muutokset

Hallitusohjelman toteuttaminen etenee

Lokakuussa annettu hallituksen esitys sisältää esitykset:

- Toiminnanohjauksen kokeilu
- Rahoitusmallin uudistaminen
- Oppimisen tuen muutokset

Ammatillisen koulutuksen rahoitus

- Ammatillisen koulutuksen määräraha on valtion talousarviossa momentilla 29.20.30. Määräraha muodostuu valtion ja kuntien rahoitusosuudesta.
- Määräraha ilman alv- ja opetusmetsäkompensaatioita on
- Vuonna 2024 2 163 529 000 €
- Vuonna 2025 2 066 774 000 €
- Kokonaisrahoituksen muutos -96 775 000 €
- Lähde budjetti.vm.fi

Vuoden 2025 suoritepäätös (1)

Verrattuna vuodelle 2024 myönnettyihin opiskelijavuosiin vähennetään

- määräaikaisen lähihoitajakoulutuksen lisäykseen vuodelle 2024 kohdennettu opiskelijavuosilisäys (1 762)
- vuoden 2024 alitusta vastaava opiskelijavuosimäärä siltä osin kuin koulutuksen järjestäjälle on vuonna 2024 myönnetty järjestämisluvassa päätettyä vähimmäisopiskelijavuosimäärää suurempi määrä tavoitteellisia opiskelijavuosia (n. 470)
- hallituksen päättämästä 120 M€ sopeutustoimesta aiheutuva opiskelijavuosimäärän vähennys (n. 11 000)

Vuoden 2025 suoritepäätös (2)

Harkinnanvaraiset korotukset

- Toiminnan taloudellisten edellytysten turvaaminen
- Työpaikkaohjaajien koulutuksen lisääminen ja kehittäminen 2,5 M€
- Urheilijoiden ammatillinen koulutus 0,5 M€

Oppimisen tuen vahvistamisen 10 M€ lisäys jakautuu kaikille koulutuksen järjestäjille samassa suhteessa kuin muukin rahoitus.

Vuoden 2025 suoritepäätös (3)

- Arvonlisäverokorvaus myönnetään koulutuksen järjestäjälle ilman hakemusta. Ministeriö pyytää kuitenkin yksityisiä ammatillisen koulutuksen järjestäjiä tarkistamaan Opetushallitukselle vahvistamansa arvonlisäverokulujen määrän
- Tavoitteellisten opiskelijavuosien kohdentamisessa OKM hyödyntää Koski-tietovarannosta saatavia ajanjaksolta 1.1.–31.10.2024 kertyneitä opiskelijavuosien toteumatietoja. Koulutuksen järjestäjien tulee huolehtia siitä, että kyseisen ajanjakson opiskelijavuositiedot ovat kattavasti ja virheettömästi saatavissa Koski-tietovarannosta viimeistään 22.11.2024 alkaen
- Ensi vuoden suoritepäätöshaku on avoinna 27.11.2024 asti

Hallitusohjelman toimeenpano keväällä 2025

Edellyttäen, että eduskunta hyväksyy 10.10.2024 annetun lakiesityksen vuoden 2025 alussa

- Toiminnanohjauksen kokeilun haku
- Järjestämislupien muuttaminen kaikilta, kun opiskelijavuosien minimimäärät korvataan enimmäismäärillä

OKM järjestää näistä ja muista ajankohtaisista asioista webinaareja sekä seminaarin kaikille koulutuksen järjestäjille 29.1.2025

Lisäksi keväällä strategiarahoituksen haku – viimeistä kertaa

Hallitusohjelman toimeenpano jatkuu 2025

- Jatkuvan oppimisen ja työkäisten ammatillisen koulutuksen uudelleen suuntaamisen linjaukset
- Tilauskoulutuksen laajentaminen EU/ETA-alueelle ja opiskelijoiden aseman vahvistaminen
- TUVA-koulutukseen ja oppivelvollisuuslainsäädäntöön tarvittavat muutokset
- Työelämän osallistuminen ammatillisen koulutuksen ja tutkintorakenteen kehittämiseen sekä laadunvarmistukseen.
- Nuorten oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen kokeilun arviointi
- Liikuntaa koskevien kirjausten toimeenpano

Jatkuva oppiminen TUTKE 4-pohjalta

OPH:ssa työn alla:

- Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteisiin lisää valinnaisuutta ja joustoa ml vihreän siirtymän ja digitalisaation tutkinnon osat
- Mahdollisuus sisällyttää korkeakouluopintoja tai toisten ammatillisten tutkintojen osia tai paikallisia tutkinnon osia sekä
- Tutkinnon osien laajuuksien yhtenäistäminen

Aikuiskoulutus ei loppu

- Ammatillisen koulutuksen julkinen rahoitus on yli 2 miljardia euroa vuonna 2025
- Ammatillisen koulutuksen hakeutumista tai opiskelijavalintaa ei olla rajoittamassa aikuisten osalta
- Viime vuosina 2/3 opiskelijoista on aloittanut opintonsa 20-vuotiaana tai vanhempana
- Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa korkeakoulutettuja 28 %.
Korkeakoulutettujen osuus jopa yli puolet yhdeksässä tutkinnossa.

Jatkuvan oppimisen valmistelusta

- Ketä ja mihin koulutetaan, jos julkinen rahoitus supistuu?
- Miten lisätään tutkintoa lyhyempien koulutusten tarjontaa?
- Miten lisätään erikoisammattitutkintojen kiinnostavuutta?
 - Puolet opiskelijoista suorittaa kolmea suosituinta tutkintoa, joissa runsaasti korkeakoulututkinnon suorittaneita.
- Missä on julkisesti ja yksityisesti rahoitetun jatkuvan oppimisen raja?

Kv-opiskelijoiden rekrytointi

- OKM järjesti keskustelutilaisuuden kansainvälisten opiskelijoiden vastuullisesta rekrytoinnista 25.10.2024
- Suomeen hakeudutaan runsaasti laittoman maahanmuuton lähtöalueilta.
- Viranomaiset ovat huolissaan mahdollisuuksista, että kolmansista maista tulevat opiskelijat joutuvat hyväksikäytön kohteeksi tai rikoksen uhriksi.
- Mikä on julkisesti rahoitetun ammatillisen koulutuksen ja tilauskoulutuksen suhde, kun rahoitus vähentyy?